ISSN (online) 2523-4161
SPORTS GAMES
No. 4(42), 2026

Оригінальна наукова стаття
DOI: 10.15391/si.2026-4.09

УДК 796.325.093.582(477)-047.44"2020/2022"

Аналіз міжнародних спортивних результатів українських команд з пляжного волейболу у 2020–2022 роках

Радченко О. В.[1], Швай О. Д.[1], Цюпак Ю. Ю.[1], Тарасюк В. Й.[2], Козак Є. П.[3]

[1]Волинський національний університет імені Лесі Українки
[2]Комунальний заклад вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради
[3]Кам`янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

Анотація

Мета. Здійснити комплексний аналіз спортивних досягнень команд України з пляжного волейболу на міжнародній арені упродовж 2020–2022 років та визначити тенденції результативності їхніх виступів.

Матеріал і методи. У дослідженні використано матеріали офіційних міжнародних змагань за участю команд України з пляжного волейболу за період 2020–2022 років. Аналізувалися результати виступів чоловічих, жіночих та молодіжних збірних команд у чемпіонатах Європи, чемпіонатах світу, турнірах FIVB Beach Pro Tour, CEV Nations Cup, чемпіонатах Європи та світу серед спортсменів різних вікових категорій (U-18, U-20, U-22). Інформаційну базу дослідження становили офіційні протоколи змагань, статистичні матеріали Volleyball World, Європейської конфедерації волейболу (CEV), Федерації волейболу України (ФВУ), а також наукові публікації, присвячені проблемам розвитку пляжного волейболу. Для досягнення поставленої мети було застосовано такі методи дослідження: аналіз і узагальнення науково-методичної літератури; аналіз офіційної документації та статистичних матеріалів міжнародних змагань; порівняльний аналіз результатів виступів збірних команд за роками; методи математичної статистики.

Результати. У ході дослідження було проаналізовано результати виступів команд України з пляжного волейболу на офіційних міжнародних змаганнях упродовж 2020–2022 років. Аналіз охоплював участь українських спортсменів у чемпіонатах Європи, чемпіонатах світу, етапах FIVB Beach Pro Tour, CEV Nations Cup, а також у міжнародних змаганнях серед юніорів та молоді. Особливу увагу приділено динаміці кількісних показників участі українських команд у міжнародних турнірах, зайнятим місцям, виходу до фінальних стадій змагань, здобутим медалям, кількість зіграних матчів та виграних матчів.

Висновки. Період 2020–2022 років характеризується збереженням позитивної динаміки розвитку українського пляжного волейболу та формуванням передумов для його подальшого зміцнення на міжнародній арені. Результати виступів свідчать про достатню ефективність підготовки спортивного резерву, найбільш виразно представленого жіночими молодіжними командами. Водночас складні умови проведення змагань і підготовки спортсменів продемонстрували їхню здатність адаптуватися до нестандартних організаційних та соціальних обставин. Подальший розвиток українського пляжного волейболу передбачає збільшення обсягів міжнародної змагальної практики, удосконалення техніко-тактичної, фізичної та психологічної підготовленості, посилення чоловічого напряму та формування безперервної системи переходу спортсменів від юнацького до молодіжного і дорослого рівнів майстерності.

Ключові слова: пляжний волейбол; міжнародні змагання; чемпіонати Європи; команди.

Abstract

Analysis of the international sports results of Ukrainian beach volleyball teams in 2020–2022

O. Radchenko, O. Shvay, Y. Tsyupak, V. Tarasyuk, Y. Kozak

Purpose. To conduct a comprehensive analysis of the sporting achievements of Ukrainian beach volleyball teams at the international level during the period 2020–2022 and to identify trends in the performance of Ukrainian teams.

Materials and Methods. The study used data from official international competitions involving Ukrainian beach volleyball teams during 2020–2022. The results of the men's, women's, and youth national teams' performances in European Championships, World Championships, FIVB Beach Pro Tour tournaments, the CEV Nations Cup, and European and World Championships among athletes in various age categories (U-18, U-20, U-22) were analyzed. The research database comprised official competition protocols, statistical data provided by Volleyball World, the European Volleyball Confederation (CEV), and the Volleyball Federation of Ukraine (FVU), as well as scientific publications addressing issues related to the development of beach volleyball. To achieve the stated objective, the following research methods were employed: analysis and synthesis of scientific and methodological literature; analysis of official documentation and statistical data from international competitions; comparative analysis of the performance results of national teams by year; methods of mathematical statistics, including descriptive statistics and the determination of absolute and relative indicators.

Results. The study analysed the performance results of Ukrainian beach volleyball teams in official international competitions during the period 2020–2022. The analysis included the participation of Ukrainian athletes in the European Championships, World Championships, FIVB Beach Pro Tour events, CEV Nations Cup, as well as international junior and youth competitions. Particular attention was paid to the dynamics of quantitative indicators of Ukrainian teams' participation in international tournaments, including final rankings, progression to the final stages of competitions, medals won, the number of matches played and won.

Conclusions. The period 2020–2022 is characterized by the preservation of the positive dynamics of the development of Ukrainian beach volleyball and the formation of prerequisites for its further strengthening in the international arena. The results of the performances indicate the sufficient effectiveness of the training of the sports reserve, most clearly represented by women's youth teams. At the same time, the difficult conditions of holding competitions and training athletes demonstrated their ability to adapt to non-standard organizational and social circumstances. The further development of Ukrainian beach volleyball involves increasing the volume of international competitive practice, improving technical and tactical, physical and psychological readiness, strengthening the men's direction and forming a continuous system of transition of athletes from youth to youth and adult levels of skill.

Keywords: beach volleyball; international competitions; European championships; teams.

© 2026 Автор(и)

Ця стаття є статтею відкритого доступу, яка розповсюджується відповідно до умов Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY) License (https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

Вступ

Пляжний волейбол є одним із найдинамічніших олімпійських видів спорту, який характеризується постійним зростанням конкуренції, удосконаленням системи багаторічної підготовки спортсменів та активним упровадженням сучасних науково-методичних підходів до управління тренувальною і змагальною діяльністю. Досягнення високих спортивних результатів на міжнародній арені безпосередньо залежить від ефективності системи підготовки спортсменів, раціонального планування тренувального процесу, використання сучасних технологій контролю та своєчасного аналізу результатів змагальної діяльності (Шинкарук, 2011).

Важливим напрямом наукового дослідження пляжного волейболу є аналіз структури та результативності змагальної діяльності спортсменів. Результат поєдинку формується під впливом комплексу технічних, тактичних, фізичних і психологічних чинників, а тому його об'єктивне оцінювання потребує використання системи взаємопов'язаних показників. Аналіз ефективності результатів змагальної діяльності дозволяє визначити характер виконання основних ігрових дій, співвідношення результативних та нерезультативних дій, а також встановити чинники, які впливають на кінцевий результат зустрічі (Соловей & Гунченко, 2018).

Становлення та розвиток пляжного волейболу в Україні відбуваються у взаємозв'язку із загальносвітовими тенденціями розвитку цього виду спорту. Розширення міжнародного календаря, підвищення рівня конкуренції, удосконалення системи проведення змагань та зростання вимог до спортивної майстерності зумовлюють необхідність постійного моніторингу результатів виступів українських спортсменів. Дослідження історичних і сучасних тенденцій розвитку пляжного волейболу в Україні засвідчує важливість міжнародних спортивних результатів як одного з показників становлення національної системи підготовки спортсменів та її інтеграції у світовий спортивний простір (Гринченко та ін., 2025).

Особливого значення набуває аналіз міжнародних спортивних результатів українських команд у конкретних часових межах. Такий підхід дає можливість не лише встановити зайняті спортсменами місця, а й визначити динаміку їхніх виступів, стабільність результатів, етапи проходження турнірів, співвідношення перемог і поразок та рівень конкурентоспроможності на міжнародній арені. У цьому контексті результати окремих змагань доцільно розглядати як складові загальної динаміки розвитку українського пляжного волейболу.

Період 2020–2022 років становить особливий інтерес для дослідження міжнародних виступів українських команд. У цей час відбувалися суттєві зміни в організації міжнародного спортивного календаря, умовах підготовки та проведенні змагань. Тому аналіз результатів українських команд саме за цей період дозволяє сформувати своєрідну базову характеристику їхніх міжнародних виступів і надалі використовувати її для порівняння з результатами наступних років.

Розвиток українського пляжного волейболу впродовж 2022 року відбувався в умовах повномасштабної війни, що суттєво вплинула на функціонування всієї системи фізичної культури і спорту. Воєнні дії призвели до руйнування спортивної інфраструктури, обмеження можливостей для проведення навчально-тренувальних зборів і всеукраїнських змагань, вимушеної міграції спортсменів і тренерів, а також значного скорочення фінансового та матеріально-технічного забезпечення спортивної галузі. Незважаючи на ці виклики, українські спортсмени продовжили брати участь у міжнародних турнірах, демонструючи високий рівень спортивної майстерності та конкурентоспроможності. У цих умовах спортивні результати набули не лише спортивного, а й важливого соціального та міжнародного значення, ставши свідченням стійкості українського спорту та його здатності розвиватися навіть в умовах воєнного стану.

Вагому роль у збереженні та розвитку пляжного волейболу в Україні відіграє Федерація волейболу України, яка, попри складні умови воєнного часу, забезпечує функціонування національної системи змагань, організовує чемпіонати України, Кубок України та юніорські першості, здійснює формування і підготовку національних та молодіжних збірних команд, координує їхню участь у міжнародних турнірах під егідою FIVB, CEV та Volleyball World, а також розширює співпрацю з міжнародними спортивними організаціями. Діяльність Федерації спрямована на збереження спортивного потенціалу країни, підготовку спортивного резерву, популяризацію пляжного волейболу серед молоді та інтеграцію українських спортсменів у міжнародний спортивний простір.

Водночас аналіз наукової літератури свідчить, що значна увага дослідників приділяється окремим аспектам технічної підготовленості, ефективності ігрових дій та розвитку пляжного волейболу в Україні. Проте комплексне дослідження міжнародних спортивних результатів саме українських команд з пляжного волейболу в часових межах 2020–2022 років потребує подальшого наукового опрацювання., етапів проходження

Це зумовлює необхідність системного узагальнення результатів міжнародних виступів українських спортсменів, визначення тенденцій їхньої результативності та оцінювання ефективності діяльності національної системи розвитку пляжного волейболу.

Мета дослідження – здійснити комплексний аналіз спортивних досягнень команд України з пляжного волейболу на міжнародній арені упродовж 2020–2022 років та визначити тенденції результативності їхніх виступів.

Матеріал і методи

У дослідженні використано матеріали офіційних міжнародних змагань за участю команд України з пляжного волейболу за період 2020–2022 років. Аналізувалися результати виступів чоловічих, жіночих та молодіжних збірних команд у чемпіонатах Європи, чемпіонатах світу, турнірах FIVB Beach Pro Tour, CEV Nations Cup, чемпіонатах Європи та світу серед спортсменів різних вікових категорій (U-18, U-20, U-22).

Інформаційну базу дослідження становили офіцій-

© 2026 Radchenko et al.

ні протоколи змагань, статистичні матеріали Volleyball World, Європейської конфедерації волейболу (CEV), Федерації волейболу України (ФВУ), а також наукові публікації, присвячені проблемам розвитку пляжного волейболу.

Для досягнення поставленої мети було застосовано такі методи дослідження: аналіз і узагальнення науково-методичної літератури; аналіз офіційної документації та статистичних матеріалів міжнародних змагань; порівняльний аналіз результатів виступів команд за роками міжнародній арені; методи математичної статистики (описова статистика, визначення абсолютних та відносних показників).

Результати

Аналіз міжнародних виступів команд України з пляжного волейболу у 2020 році показав, що сезон проходив в умовах пандемії COVID-19, яка суттєво змінила міжнародний календар змагань. Значна частина турнірів FIVB була скасована або перенесена, що призвело до зменшення кількості міжнародних стартів українських спортсменів. Незважаючи на це, українські збірні успішно виступили на чемпіонаті Європи U-18, продемонструвавши один із найкращих результатів серед європейських команд. Джерелом інформації стали офіційні матеріали Volleyball.ua та CEV (https://www.volleyball.ua/, 2020d).

У чемпіонаті Європи серед спортсменів до 18 років, який проходив 16–20 вересня 2020 року в місті Ізмір (Туреччина), Україну представляли чотири пари: Євгеній Бойко / Владислав Омельчук, Михайло Меркулов / Кирило Терещенко, Анна Чечельницька / Дар'я Романюк та Ангеліна Хміль / Тетяна Лазаренко. За результатами групового етапу всі чотири українські дуети успішно подолали кваліфікацію до стадії плей-оф, що стало найкращим показником серед більшості національних команд турніру (https://www.volleyball.ua/, 2020b).

Найуспішніше виступила чоловіча пара Євгеній Бойко – Владислав Омельчук. Після перемог на груповому етапі українці послідовно здолали представників Швейцарії та Словенії, у півфіналі перемогли російський дует, а у фіналі впевнено обіграли спортсменів Латвії з рахунком 2:0 (21:12; 21:13), здобувши золоті нагороди чемпіонату Європи U-18. Це стало одним із найвагоміших міжнародних досягнень українського пляжного волейболу у 2020 році (https://www.volleyball.ua/, 2020b).

Таким чином, результати 2020 року засвідчили, що навіть за умов пандемії українська система підготовки спортсменів зберегла високий потенціал розвитку. Особливо успішними були виступи юніорських збірних, які вибороли дві золоті медалі чемпіонату Європи U-18, що свідчить про ефективність роботи Федерації волейболу України, дитячо-юнацьких спортивних шкіл та тренерського складу щодо підготовки спортивного резерву.

Не менш успішно виступили українські дівчата. Пари Ангеліна Хміль / Тетяна Лазаренко та Анна Чечельницька / Дар'я Романюк впевнено пройшли груповий етап і плей-оф. За підсумками турніру Ангеліна Хміль та Тетяна Лазаренко стали чемпіонками Європи U-18, підтвердивши високий рівень розвитку жіночого резерву в Україні (https://www.volleyball.ua/2022a).

У 2021 році міжнародний сезон з пляжного волейболу поступово відновився після обмежень, спричинених пандемією COVID-19. Відновлення повноцінного календаря змагань FIVB та CEV створило умови для активнішої участі українських спортсменів у міжнародних стартах. Основними змаганнями стали чемпіонат Європи серед дорослих, чемпіонати світу серед молоді різних вікових категорій, етапи Світового туру FIVB та міжнародні рейтингові турніри (https://www.volleyball.ua/, 2020b). Одним із головних стартів сезону став чемпіонат Європи з пляжного волейболу, який проходив 11–15 серпня 2021 року у Відні (Австрія). Україну представляли три пари: Валентина Давідова / Діана Луніна, Ірина Махно / Інна Махно та Владислав Ємельянчик / Сергій Попов. За результатами групового етапу найкращий результат серед українських спортсменів показали сестри Махно, які здобули дві перемоги в групі та вийшли до 1/8 фіналу чемпіонату Європи (https://www.volleyball.ua/, 2020c).

У матчі за вихід до чвертьфіналу Ірина та Інна Махно поступилися представницям Німеччини Bieneck / Schneider та завершили турнір на підсумковому 9-му місці, здобувши 300 рейтингових очок. Інші українські пари – Валентина Давідова / Діана Луніна та Владислав Ємельянчик / Сергій Попов – не змогли подолати груповий етап і посіли 25-ті місця (https://www.volleyball.ua/, 2021b).

Найбільш вагомих результатів українські спортсмени досягли у молодіжному пляжному волейболі. На чемпіонаті світу U-21, який проходив у грудні 2021 року в Таїланді, Ангеліна Хміль та Тетяна Лазаренко здобули золоті нагороди. У фінальному матчі українки перемогли представниць Іспанії Даніелу Альварес та Софію Гонсалес з рахунком 2:1 (21:17, 18:21, 17:15), ставши чемпіонками світу серед спортсменок до 21 року (https://en.volleyballworld.com/, 2021c; https://www.fivb.com/).

Високий рівень підготовки українських спортсменів підтверджено також офіційною інформацією Європейської конфедерації волейболу, яка зазначила, що українська пара, маючи лише 21-й номер посіву, змогла виграти чемпіонат світу, продемонструвавши високий рівень техніко-тактичної майстерності та психологічної стійкості (https://www.cev.eu/, 2021c).

Крім виступів збірних, вагомого успіху досягли українські спортсмени з порушеннями слуху. На чемпіонаті світу серед спортсменів з вадами слуху чоловіча та жіноча збірні України стали чемпіонами світу. Чоловічий дует Олександр Полторацький / Микола Цапкаленко здобув золоті нагороди, а в жіночому турнірі українські спортсменки посіли перше місце, підтвердивши високий рівень розвитку пляжного волейболу в Україні (https://www.volleyball.ua/, 2021a).

Водночас результати дорослих міжнародних стартів були менш репрезентативними через пандемію та значне скорочення календаря FIVB World Tour. Саме тому ключову роль у підтриманні спортивної форми національної збірної відіграв чемпіонат України, фінальний етап якого відбувся 3–6 вересня 2020 року в Чернігові. У чоловічому турнірі перемогу здобули Сергій Попов та Ярослав Гордєєв, а серед жінок – Ірина та Інна Махно (https://www.

© 2026 Radchenko et al.

volleyball.ua/, 2020a).

У 2022 році виступи збірних команд України з пляжного волейболу відбувалися в надзвичайно складних умовах, зумовлених повномасштабним вторгненням російської федерації в Україну. Незважаючи на воєнний стан, втрату частини спортивної інфраструктури та вимушене проведення навчально-тренувального процесу за кордоном, українські спортсмени продовжили участь у міжнародних змаганнях під егідою CEV та Volleyball World, демонструючи високий рівень спортивної майстерності та конкурентоспроможності (https://www.cev.eu/beach/, 2022a; https://en.volleyballworld.com/, 2022b).

Одним із перших міжнародних стартів сезону став чемпіонат Європи U-22, який проходив 8–12 червня 2022 року в Нідерландах. Україну представляли жіноча пара Ангеліна Хміль / Тетяна Лазаренко та чоловічий дует Олександр Бойко / Олексій Бублик. Українські спортсменки впевнено пройшли груповий етап, здобувши три перемоги поспіль над представницями Литви, Фінляндії та Норвегії, що дозволило їм вийти до стадії плей-оф з першого місця у групі (https://www.volleyball.ua/, 2022b).

У стадії плей-оф Ангеліна Хміль та Тетяна Лазаренко послідовно перемогли представниць Словенії та Латвії, забезпечивши собі місце у півфіналі чемпіонату Європи. У півфінальному матчі українки поступилися майбутнім чемпіонкам із Іспанії, однак у матчі за третє місце впевнено обіграли господарок турніру – збірну Нідерландів – з рахунком 2:0 (21:16; 21:12) та вибороли бронзові нагороди чемпіонату Європи U-22. Цей результат став одним із найвагоміших міжнародних досягнень українського пляжного волейболу у 2022 році та підтвердив високий потенціал молодіжної збірної України (https://www.volleyball.ua/, 2022a).

Чоловіча пара Олександр Бойко / Олексій Бублик також успішно подолала груповий етап, здобувши перемогу над представниками Іспанії. Проте у першому раунді плей-оф українці поступилися бельгійському дуету та завершили виступ на 17-му місці. Незважаючи на це, участь у чемпіонаті Європи дозволила молодим спортсменам отримати важливий міжнародний досвід, необхідний для подальшого спортивного зростання (https://www.volleyball.ua/, 2022b).

Паралельно українські спортсмени брали участь у міжнародних турнірах серії Beach Pro Tour, яка у 2022 році замінила Світовий тур FIVB. Змагання категорій Challenge та Futures стали основною платформою для здобуття рейтингових очок і відбору до головних міжнародних стартів. Незважаючи на обмежені фінансові та логістичні можливості, українські пари регулярно виступали на міжнародній арені, поступово покращуючи свої рейтингові позиції.

Важливим чинником збереження конкурентоспроможності українських спортсменів стало проведення навчально-тренувальних зборів у країнах Європи за підтримки міжнародних спортивних організацій. Це дозволило забезпечити безперервність підготовки національних збірних та участь спортсменів у міжнародному календарі змагань попри складні умови воєнного часу.

Аналіз результатів міжнародних стартів засвідчив, що у 2022 році найбільш успішно виступали саме молодіжні жіночі команди України. Бронзові нагороди чемпіонату Європи U-22 підтвердили високий рівень техніко-тактичної, фізичної та психологічної підготовленості Ангеліни Хміль і Тетяни Лазаренко. Водночас результати чоловічих команд свідчили про необхідність подальшого вдосконалення системи підготовки та збільшення кількості міжнародних стартів.

Порівняльний аналіз виступів українських спортсменів у 2020–2022 роках показує, що навіть в умовах пандемії COVID-19, а згодом і повномасштабної війни, українська школа пляжного волейболу зберегла високий рівень підготовки спортивного резерву. Якщо у 2020–2021 роках головними досягненнями були перемоги на юніорських чемпіонатах Європи та світу, то у 2022 році українські спортсмени підтвердили стабільність своїх результатів на міжнародному рівні, зберігши присутність серед найсильніших молодіжних команд Європи.

Водночас успіхи українських спортсменів слід розглядати не лише з позицій здобутих медалей, а й у контексті розвитку системи підготовки, формування міжнародного досвіду, омолодження складу та розширення представництва України на рейтингових стартах. Участь у турнірах різного рівня створює можливості для накопичення змагального досвіду, підвищення рейтингових позицій та поступового переходу спортсменів до елітного рівня міжнародної конкуренції.

У таблиці 1 відображено результати виступу збірних команд України з пляжного волейболу на міжнародній арені за 2020–2022 роки.

Аналіз даних, представлених у таблиці 1, дає змогу простежити основні тенденції міжнародної змагальної діяльності українських команд з пляжного волейболу у 2020–2022 роках. У досліджуваний період українські спортсмени були представлені як у чоловічих, так і в жіночих змаганнях, охоплюючи юнацькі, молодіжні та дорослі міжнародні старти. При цьому основними змаганнями, у яких брали участь українські пари, були чемпіонати Європи різних вікових категорій, чемпіонати світу серед молоді, FIVB World Tour, Beach Pro Tour та міжнародні старти CEV.

У 2020 році міжнародна діяльність українських команд переважно була зосереджена на юнацькому рівні. Чоловічі пари провели 10 матчів за участю двох українських пар, здобувши 8 перемог. Найвищим результатом стала перемога Бойка / Омельчука на чемпіонаті Європи U-18. Жіночі команди провели 12 матчів, у яких було здобуто 10 перемог. Найбільш вагомим результатом також стала перемога на чемпіонаті Європи U-18 – А. Хміль / Т. Лазаренко посіли перше місце. Таким чином, 2020 рік характеризувався високою результативністю українських юнацьких пар та наявністю чемпіонських результатів серед обох статей.

У 2021 році відбулося розширення міжнародної представленості українських спортсменів, зокрема за рахунок участі у змаганнях дорослого та молодіжного рівнів. Чоловічі команди провели 5 матчів за участю двох пар, здобувши 2 перемоги. Найкращим результатом став 25-й результат на чемпіонаті Європи, продемонстрований парою Ємельянчик / Попов. Водночас жіночий напрям характе-

© 2026 Radchenko et al.

Таблиця 1. **Аналіз результатів команд України з пляжного волейболу на міжнародній арені за 2020–2022 роки**

Рік	Стать	Міжнародні старти (підтверджені)	Матчів зіграно	Кількість пар від України	Виграних матчів	Найкраще місце
2020	Ч	ЧЄ U-18; міжнародні юнацькі старти; національний відбір	10	2	8	1 місце – ЧЄ U-18 (Бойко / Омельчук); 9 місце – Меркулов / Терещенко
2020	Ж	ЧЄ U-18; міжнародні юнацькі старти; національний відбір	12	2	10	1 місце – ЧЄ U-18 (Хміль / Лазаренко); участь Чечельницька / Романюк
2021	Ч	ЧЄ серед дорослих (Відень); FIVB World Tour; молодіжні старти	5	2	2	25 місце – ЧЄ (Ємельянчик / Попов)
2021	Ж	ЧЄ серед дорослих; FIVB World Tour; ЧС U-21	15	3	12	1 місце – ЧС U-21 (Хміль / Лазаренко)
2022	Ч	ЧЄ U-22; Beach Pro Tour Futures; Challenge	8	2	3	17 місце – ЧЄ U-22 (Бойко / Бублик)
2022	Ж	ЧЄ U-22; ЧЄ U-20; Beach Pro Tour; міжнародні старти CEV	18	3	14	1 місце – ЧЄ U-20 (Хміль / Лазаренко); 3 місце – ЧЄ U-22

Таблиця 2. **Динаміка медальних результатів команд України з пляжного волейболу (2020 –2022)**

Рік	Золото	Срібло	Бронза	Загальна кількість медалей
2020	2 (ЧЄ U-18: Бойко / Омельчук; Хміль / Лазаренко)	0	0	2
2021	2 (ЧС U-21: Хміль / Лазаренко; ЧС серед спортсменів з порушеннями слуху – чоловіча та жіноча збірні)	0	0	2
2022	1 (ЧЄ U-20: Хміль / Лазаренко)	0	1 (ЧЄ U-22: Хміль / Лазаренко)	2

ризувався значно вищою результативністю: три українські пари провели 15 матчів та здобули 12 перемог. Особливо важливим досягненням стала перемога Хміль / Лазаренко на чемпіонаті світу U-21, що підтверджує високий рівень підготовленості української молодіжної жіночої пари.

У 2022 році міжнародна діяльність українських спортсменів відбувалася в умовах суттєвих викликів для функціонування спортивної системи України. Незважаючи на складні обставини, українські команди продовжили виступи на міжнародній арені. Чоловічі пари провели 8 матчів за участю двох команд, здобувши 3 перемоги. Найкращим результатом став 17-й результат на чемпіонаті Європи U-22, продемонстрований парою Бойко / Бублик.

Жіночі команди у 2022 році продемонстрували вищу міжнародну активність та результативність. За участю трьох українських пар було проведено 18 матчів, у яких здобуто 14 перемог. Високий рівень підготовленості підтверджується перемогою Хміль / Лазаренко на чемпіонаті Європи U-20 та бронзовою медаллю чемпіонату Європи U-22. Таким чином, попри складні умови, жіночий пляжний волейбол України зберіг конкурентоспроможність на міжнародному молодіжному рівні.

Загалом упродовж 2020–2022 років спостерігається переважання результативності жіночих команд над чоловічими. Жіночі українські пари взяли участь у 45 матчах та здобули 36 перемог, що становить 80,0% виграних матчів. Чоловічі команди провели 23 матчі та здобули 13 перемог, або 56,5%. Отримані показники свідчать про вищу стабільність результатів жіночих пар у досліджуваний період.

Важливою особливістю цього етапу є поступове формування спортивного резерву та переходу спортсменів від юнацького до молодіжного і дорослого рівнів міжнародної конкуренції. Зокрема, пара Хміль / Лазаренко упродовж досліджуваного періоду демонструвала стабільно високі результати на міжнародних стартах, посідаючи призові місця та здобуваючи перемоги на чемпіонатах Європи й світу у відповідних вікових категоріях.

Отже, результати 2020–2022 років свідчать про наявність значного потенціалу українського пляжного волейболу, особливо у жіночому напрямі, та ефективність підготовки молодих спортсменів до участі у міжнародних змаганнях. Водночас відмінності між чоловічими та жіночими командами за кількістю проведених матчів, перемогами та найкращими результатами вказують на необхідність подальшого розвитку чоловічого напряму.

Дані таблиці 2 характеризують медальну результативність українських команд з пляжного волейболу на міжнародній арені у 2020–2022 роках. Аналіз кількості та структури здобутих нагород дає змогу оцінити рівень конкурентоспроможності українських спортсменів у різних вікових та змагальних категоріях.

Загалом за 2020–2022 роки українські команди здобули 6 міжнародних медалей, з яких 5 золотих і 1 бронзова, тоді як срібних нагород не було. Частка золотих медалей становить 83,3% від загальної кількості нагород, що свідчить про переважання переможних результатів у структурі медальних досягнень.

Особливо показовим є внесок пари Хміль / Лазаренко, яка протягом трьох років демонструвала стабільно високі результати на міжнародній арені. У 2020 році спортсменки стали чемпіонками Європи U-18, у 2021 році — чемпіонками світу U-21, а у 2022 році здобули золоту медаль

© 2026 Radchenko et al.

чемпіонату Європи U-20 та бронзову нагороду чемпіонату Європи U-22. Така динаміка свідчить про послідовність спортивного зростання та високий потенціал українських спортсменок на етапі переходу від юнацького до молодіжного рівня.

Медальні результати 2020–2022 років характеризуються стабільною кількістю нагород – по дві щорічно – та переважанням золотих медалей. Отримані дані підтверджують достатньо високий рівень підготовленості українських спортсменів, особливо в жіночому молодіжному пляжному волейболі, та створюють передумови для подальшого переходу перспективних спортсменів до дорослого міжнародного рівня.

Дискусія

Результати проведеного дослідження дозволяють здійснити системний аналіз міжнародної змагальної діяльності українських команд із пляжного волейболу протягом 2020–2022 років. Отримані дані підтверджують наукові положення про те, що ефективність функціонування спортивної системи оцінюється не лише за абсолютними показниками здобутих нагород, а й за динамікою результативності, стабільністю виступів та здатностями до збереження потенціалу в екстремальних умовах.

Результати нашого дослідження узгоджуються з висновками науковців щодо ваги системного моніторингу результатів змагальної діяльності як основи для коригування навчально-тренувального процесу (Шинкарук, 2011; Соловей & Гунченко, 2018). Зокрема, аналіз 2020–2022 років засвідчив високу ефективність вітчизняної системи підготовки молодіжного та юніорського резерву. Перемоги на чемпіонатах Європи U-18 (2020 р.), чемпіонаті світу U-21 (2021 р.), а також медальні успіхи на Євро U-20 та U-22 (2022 р.) підтверджують високу техніко-тактичну та психологічну підготовленість молодих українських спортсменів.

Особливий інтерес становить виявлена диференціація результативності між чоловічим та жіночим напрямами. Протягом досліджуваного періоду жіночі дуети продемонстрували суттєво вищий відсоток виграних матчів (80,0%) порівняно з чоловічими парами (56,5%). Така тенденція може пояснюватися високою концентрацією талантів у жіночому молодіжному складі (зокрема, стабільними результатами дуету А. Хміль / Т. Лазаренко, які вибороли 5 із 6 загальних міжнародних медалей України за цей період), а також відмінностями у рівні конкуренції та структурі підготовки чоловічих і жіночих команд на міжнародній арені. Це вказує на необхідність наукового обґрунтування та впровадження нових підходів до інтенсифікації підготовки чоловічого резерву.

Водночас проведений аналіз виявив проблему «безперервного переходу» спортсменів від молодіжного до дорослого елітного спорту. Попри високі результати на юніорських та молодіжних чемпіонатах світу й Європи, виступи українських пар на дорослих турнірах (чемпіонат Європи серед дорослих, етапи FIVB World Tour та Beach Pro Tour) поки що характеризуються скромнішими показниками (зокрема, 9-те місце сестер Махно та 25-ті місця інших пар у 2021 р.). Це підтверджує існування бар'єру адаптації молодих волейболістів до умов дорослої міжнародної конкуренції, що потребує збільшення обсягу змагальної практики на турнірах серій Beach Pro Tour (Challenge та Elite16).

Таким чином, результати дослідження доповнюють наукові дані про розвиток пляжного волейболу в Україні (Гринченко та ін., 2025) та окреслюють пріоритетні напрями подальшої роботи: системне посилення чоловічого напряму, оптимізація мосту «молодіжний – дорослий спорт» та розширення міжнародного календаря виступів для провідних українських дуетів.

Висновки

Період 2020–2022 років характеризується збереженням позитивної динаміки розвитку українського пляжного волейболу та формуванням передумов для його подальшого зміцнення на міжнародній арені. Результати виступів свідчать про достатню ефективність підготовки спортивного резерву, найбільш виразно представленого жіночими молодіжними командами. Водночас складні умови проведення змагань і підготовки спортсменів продемонстрували їхню здатність адаптуватися до нестандартних організаційних та соціальних обставин. Подальший розвиток українського пляжного волейболу передбачає збільшення обсягів міжнародної змагальної практики, удосконалення техніко-тактичної, фізичної та психологічної підготовленості, посилення чоловічого напряму та формування безперервної системи переходу спортсменів від юнацького до молодіжного і дорослого рівнів майстерності.

Перспективи подальших досліджень у даному напрямку. Будуть направлені на визначенням тенденцій розвитку та оцінюванням ефективності виступів українських команд з пляжного волейболу на міжнародній арені у 2023–2026 роках та рейтингових позиціях спортсменів.

Конфлікт інтересів
Автори заявляють про відсутність конфлікту інтересів.

Джерела фінансування
Стаття не отримала фінансової підтримки державних, громадських чи комерційних структур.

Отримано: 20.08.2026; Прийнято: 05.10.2026
Опубліковано: 30.10.2026

© 2026 Radchenko et al.

Список літератури

Гринченко, І.Б., Тюрін, І.С., Денисовець, А.П., & Пилипчук, П.Б. (2025). Становлення та розвиток пляжного волейболу в Україні в контексті світових тенденцій. *Фізичне виховання і спорт у закладах вищої освіти: проблеми та перспективи*: збірник наукових праць V Всеукраїнської науково-практичної конференції (17 березня 2025 р.). Житомир: Поліський національний університет, 27–31.

Соловей, О.М., & Гунченко, В.В. (2018). Аналіз ефективності результатів змагальної діяльності у пляжному волейболі. *Спортивний вісник Придніпров'я*, 3, 126–130.

Федерація волейболу України. (2020a). У Чернігові визначилися переможці чемпіонату України 2020. Volleyball.ua. URL: https://www.volleyball.ua/beach-volleyball/6949-u-chernigovi-viznachilisia-peremozhtsi-chempionatu-ukrayini-2020

Федерація волейболу України. (2020b). Українські пляжники Бойко та Омельчук – чемпіони Європи. Volleyball.ua. URL: https://www.volleyball.ua/beach-volleyball/6988-ukrayinski-pliazhniki-boiko-ta-omelchuk-chempioni-evropi

Федерація волейболу України. (2020c). Українські пляжники у півфіналі Євро-2020. Volleyball.ua. URL: https://www.volleyball.ua/beach-volleyball/6987-ukrayinski-pliazhniki-u-pivfinali-evro-2020

Федерація волейболу України. (2020d). Чотири українські дуети вийшли у плей-оф чемпіонату Європи U-18. Volleyball.ua. URL: https://www.volleyball.ua/beach-volleyball/6984-chotiri-ukrayinski-dueti-viishli-v-plei-off-chempionatu-evropi-u-18

Федерація волейболу України. (2021a). Дефлімпійська збірна України – чемпіон світу з пляжного волейболу. Volleyball.ua. URL: https://www.volleyball.ua/beach-volleyball/7652-deflimpiiska-zbirna-ukrayini-chempion-svitu-z-pliazhnogo-voleibolu

Федерація волейболу України. (2021b). Пляжники з Норвегії та Швейцарії стали чемпіонами Європи. Volleyball.ua. URL: https://www.volleyball.ua/beach-volleyball/7651-pliazhniki-z-norvegiyi-ta-shveitsariyi-stali-chempionami-evropi

Федерація волейболу України. (2021c). Чемпіонат Європи 2021: розклад, результати, трансляції. Volleyball.ua. URL: https://www.volleyball.ua/beach-volleyball/7635-chempionat-evropi-2021-rozklad-rezultati-transliatsiyi

Федерація волейболу України. Українки. (2022a). Хміль та Лазаренко стали чемпіонками Європи. Volleyball.ua. URL: https://www.volleyball.ua/beach-volleyball/6989-ukrayinki-khmil-ta-lazarenko-stali-chempionkami-evropi

Федерація волейболу України. (2022b). Хміль та Лазаренко – бронзові призерки чемпіонату Європи U-22. Volleyball.ua. URL: https://www.volleyball.ua/beach-volleyball/8134-khmil-ta-lazarenko-bronzovi-prizerki-chempionatu-evropi-u22

Шинкарук, О.А. (2011). *Відбір та орієнтація їхньої підготовки в процесі багаторічного вдосконалення*. Олімпійська література.

European Volleyball Confederation (2021). European teams complete clean podium sweeps at U21 Worlds. URL: https://www.cev.eu/articles/beach-volleyball/european-teams-complete-clean-podium-sweeps-at-u21-worlds/

European Volleyball Confederation. (2022). Beach Volleyball – Official Website. URL: https://www.cev.eu/beach/

Volleyball World. (2022). Beach Volleyball – Official Competitions and Rankings. URL: https://en.volleyballworld.com/beachvolleyball/

References

Grynchenko, I.B., Tjurin, I.S., Denysovec', A.P., & Pylypchuk, P.B. (2025). Stanovlennja ta rozvytok pljazhnogo volejbolu v Ukrai'ni v konteksti svitovyh tendencij [Emergence and development of beach volleyball in Ukraine in the context of global trends]. *Fizychne vyhovannja i sport u zakladah vyshhoi' osvity: problemy ta perspektyvy*[Physical Education and Sport in Higher Education Institutions: Problems and Prospects]: zbirnyk naukovyh prac' V Vseukrai'ns'koi' naukovo-praktychnoi' konferencii' (17 bereznja 2025 r.). Zhytomyr: Polis'kyj nacional'nyj universytet, 27–31. [in Ukrainian].

Solovej, O.M., & Gunchenko, V.V. (2018). Analiz efektyvnosti rezul'tativ zmagal'noi' dijal'nosti u pljazhnomu volejboli [Analysis of the effectiveness of competitive performance results in beach volleyball]. *Sportyvnyj visnyk Prydniprov'ja* [Sports Bulletin of Prydniprovye], *no* 3, 126–130. [in Ukrainian].

Federacija volejbolu Ukrai'ny. (2020a). U Chernigovi vyznachylysja peremozhci chempionatu Ukrai'ny 2020 [Winners of the 2020 Ukrainian Championship determined in Chernihiv]. Volleyball.ua. URL: https://www.volleyball.ua/beach-volleyball/6949-u-chernigovi-viznachilisia-peremozhtsi-chempionatu-ukrayini-2020 [in Ukrainian].

Federacija volejbolu Ukrai'ny. (2020 b). Ukrai'ns'ki pljazhnyky Bojko ta Omel'chuk – chempiony Jevropy [Ukrainian beach volleyball players Boiko and Omelchuk – European champions]. Volleyball.ua. URL: https://www.volleyball.ua/beach-volleyball/6988-ukrayinski-pliazhniki-boiko-ta-omelchuk-chempioni-evropi [in Ukrainian].

Federacija volejbolu Ukrai'ny. (2020c). Ukrai'ns'ki pljazhnyky u pivfinali Jevro-2020 [Ukrainian beach volleyball players in the Euro 2020 semi-finals]. Volleyball.ua. URL: https://www.volleyball.ua/beach-volleyball/6987-ukrayinski-pliazhniki-u-pivfinali-evro-2020 [in Ukrainian].

Federacija volejbolu Ukrai'ny. (2020d). Chotyry ukrai'ns'ki duety vyjshly u plej-of chempionatu Jevropy U-18 [Four Ukrainian pairs advanced to the U-18 European Championship playoffs]. Volleyball.ua. URL: https://www.volleyball.ua/beach-volleyball/6984-chotiri-ukrayinski-dueti-viishli-v-plei-off-chempionatu-evropi-u-18 [in Ukrainian].

Federacija volejbolu Ukrai'ny. (2021a). Deflimpijs'ka zbirna Ukrai'ny – chempion svitu z pljazhnogo volejbolu [Ukraine's Deaflympic team – beach volleyball world champions]. Volleyball.ua. URL: https://www.volleyball.ua/beach-volleyball/7652-deflimpiiska-zbirna-ukrayini-chempion-svitu-z-pliazhnogo-voleibolu [in Ukrainian].

Federacija volejbolu Ukrai'ny. (2021b). Pljazhnyky z Norvegii' ta Shvejcarii' staly chempionamy Jevropy [Beach volleyball players from Norway and Switzerland become European champions]. Volleyball.ua. URL: https://www.volleyball.ua/beach-volleyball/7651-pliazhniki-z-norvegiyi-ta-shveitsariyi-stali-chempionami-evropi [in Ukrainian].

Federacija volejbolu Ukrai'ny. (2021c). Chempionat Jevropy 2021: rozklad, rezul'taty, transljacii' [2021 European Championship: schedule, results, broadcasts]. Volleyball.ua. URL: https://www.volleyball.ua/beach-volleyball/7635-chempionat-evropi-2021-rozklad-rezultati-transliatsiyi [in Ukrainian].

Federacija volejbolu Ukrai'ny (2022a). Ukrai'nky Hmil' ta Lazarenko staly chempionkamy Jevropy [Khmil and Lazarenko – bronze medallists at the U-22 European Championships]. Volleyball.ua. URL: https://www.volleyball.ua/beach-volleyball/6989-ukrayinki-khmil-ta-lazarenko-stali-chempionkami-evropi [in Ukrainian].

Federacija volejbolu Ukrai'ny. (2022b). Hmil' ta Lazarenko – bronzovi pryzerky chempionatu Jevropy U-22 [Khmil and Lazarenko – U-22 European Championship bronze medalists]. Volleyball.ua. URL: https://www.volleyball.ua/beach-volleyball/8134-khmil-ta-lazarenko-bronzovi-prizerki-chempionatu-evropi-u22 [in Ukrainian].

Shynkaruk, O.A. (2011). *Vidbir ta orijentacija i'hn'oi' pidgotovky v procesi bagatorichnogo vdoskonalennja* [Selection and orientation of training in the process of long-term development]. Olimpijs'ka literatura.[in Ukrainian].

European Volleyball Confederation (2021). European teams complete clean podium sweeps at U21 Worlds. URL: https://www.cev.eu/articles/beach-volleyball/european-teams-complete-clean-podium-sweeps-at-u21-worlds/

European Volleyball Confederation. (2022). Beach Volleyball – Official Website. URL: https://www.cev.eu/beach/

Volleyball World. (2022). Beach Volleyball – Official Competitions and Rankings. URL: https://en.volleyballworld.com/beachvolleyball/

© 2026 Radchenko et al.

Відомості про авторів / Information about the Authors

Радченко Олександр Вікторович:
кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент кафедри теорії спорту та фізичної культури Волинського національного університету ім. Лесі Українки.: вул. Винниченка 30, м. Луцьк, 43025, Украина.
https://orcid.org/0000-0002-1822-8033,
Rad71@email.ua

Oleksandr Radchenko:
Doctor of Philosophy, Department of Physical Culture, Sport and Health, Lesya Ukrainka Volyn National University: st. Vinnichenka30, Lutsk , 43025, Lutsk, Ukraine.

Швай Олександр Дмитрович:
кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри теорії спорту та фізичної культури; Волинський національний університет імені Лесі Українки: вул. Винниченка 30, м. Луцьк, 43025, Україна.
https://orcid.org/0000-0003-1916-5107,
oleks0463@gmail.com

Alexander Shvai:
Doctor of Philosophy, Department of Physical Culture, Sport and Health, Lesya Ukrainka Volyn National University: st. Vinnichenka 30, Lutsk, 43025, Ukraine.

Цюпак Юрій Юрійович:
кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент кафедри теорії спорту та фізичної культури; Волинський національний університет ім, Лесі Українки: вул, Винниченка 30, м, Луцьк, 43025, Украина.
https://orcid.org/0009-0007-3000-6808,
tsjupak.jurij@gmail.com

Jurij Tsjupak:
Doctor of Philosophy, Department of Physical Culture, Sport and Health, Lesya Ukrainka Volyn National University: st, Vinnichenka30, Lutsk , 43025, Lutsk, Ukraine
.

Тарасюк Володимир Йосопович:
завідувач кафедри фізичного виховання, заслужений працівник фізичної культури і спорту України Комунальний вищий навчальний заклад «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради: Пр. Волі, 36, м. Луцьк, 43000, Україна.
https://orcid.org/0000-0002-3279-0532,
volodymyrtarasyuk@lpc.ukr.education

Volodymyr Tarasyuk:
Head of Physical Education Departament,Honored Worker of Physical Culture and Sports of Ukraine,Municipal Higher Educational Institution “Lutsk Pedagogical College”of the Volyn Regional Council, Lutsk, Ukraine.

Козак Євген Павлович:
кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спорту і спортивних ігор; Кам`янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка; Хмельницька обл., вул. Огієнка, 61, м. Кам`янець-Подільський, 32300, Україна.
https://orcid.org/0000-0002-7525-3147,
kozak.yevhen@kpnu.edu.ua

Yevhen Kozak:
Doctor of Philosophy Department of sports and sports games Ivan Ohienko Kamianets-Podilskyi National University; Khmelnytskyi region, Ohienko St., 61, Kamianets-Podilskyi, 32300, Ukraine.

© 2026 Radchenko et al.